

Psychologický ústav ČSAV  
Praha 1, Purkyňova 2

*Prof. Dr. Nešporová*  
21.12.67

*Průběh: originál + opis  
zrušeno dopisem*

Vážený soudruh

akademik František Šorm  
předseda ČSAV

Národní tř.3  
P r a h a 1

Praha, 20.12.1967

534/67

Vážený soudruhu akademiku !

Doporučuji Vaší zvláštní pozornosti návrh na vyslání do USA s. Karla Balcara, který je u nás ve studijním pobytu. Ve svém návrhu zahraničnímu odboru a v dopisu prof. Rosického jsem odůvodnil jakým přínosem pro ústav by byl pobyt s. Balcara u nejvýznamnějšího představitele americké psychologie osobnosti. Psychologický ústav ČSAV, jako nově vzniklé pracoviště zvlášť pociťuje nedostatek kontaktu se zahraničními pracovišti. Zejména u mladých pracovníků je nutné seznámit se s nejnovějšími výsledky výzkumu a pracovními metodami, jež se v zahraničí používají. Starší pracovníci odd. psychol. osobnosti jsou zatím jen dva, takže jejich vyslání na delší studijní pobyt by narušilo práci oddělení. Doporučuji s. Balcara zejména proto, že se již za svých universitních studií na filosofické fakultě UK projevoval jako mimořádně nadaný a přitom velmi pilný student, který má talent pro samostatnou vědeckou práci. To se ukázalo též při jeho práci diplomové, kterou obhájil s vyznamenáním a která jen pro menší formální nedostatky se nestala přímo písemnou rigórní prací pro dosažení hodnosti PhDr.

V oddělení psychologie osobnosti, kde s. Balcar nastoupil do studijního pobytu l. října tr. se ihned osvědčil ve spolupráci na koncepci výzkumu tohoto oddělení při předávání vědeckých informací spolupracovníkům i v běžných úkolech oddělení. Poněvadž o studijní pobyt u prof. Cattella se jednalo již v polovině tohoto roku a předpokládali jsme, že bude s. Balcar v Praze jen krátkou dobu, nezařadili jsme ho vzhledem k omezenému počtu do řádné aspirantury, ačkoliv při přijímacím pohovoru splnil všechny

podmínky, které se na aspiranta kladou. Počítali jsme však s tím, že ihned po návrahu z USA se aspirantem stane.

V příloze Vám pro informaci předkládám pozvání, zasláné Universitou v Illinois, v němž je uvedeno datum nástupu a výše stápendia. Jak je Vám známo, je výběr na stipendijní pobyty předních vědeckých pracovišť v USA prováděn velmi přísně. Považuji za výhodné pro náš ústav, že z množství uchazečů byl vybrán právě náš pracovník.

Poněvadž jde o pracovníka sice mladého, ale s mimořádnými vědeckými kvalitami a s příznivými perspektivami dalšího vývoje, prosím Vás soudruhu akademiku, abyste vyhověl mé žádosti o vyslání s.Balcara do USA.

Se soudružským pozdravem

prof.dr.Vl. T a r d y  
ředitel Psychologického ústavu ČSAV

1 příloha

## Posudek

na s. Karla Balcara, který je od 1.10.1967 na studijním pobytu v Psychologickém ústavu ČSAV.

S. Balcar je velmi dobře odborně kvalifikovaný k vědecké práci v oboru psychologie. Jako student psychologie na Filosofické fakultě UK patřil k nejlepším posluchačům a promoval s vyznamenáním v r.1967. Jeho diplomová práce byla samostatnou prací výzkumnou a byla doporučena po provedení menších úprav jako disertace k dosažení hodnosti PhDr. Během studia i ve svém studijním pobytu v našem ústavu pracoval velmi svědomitě a pilně. Byl mezi studenty uznávaným představitelem kolektivu svého ročníku a dovedl hájit jeho zájmy. Svými kolegy byl nejen po stránce odborné ale i charakterové velmi vysoce hodnocen. S. Balcar provádí každou svěřenou práci velmi odpovědně a svědomitě a přistupuje k samostatným úkolům iniciativně.

Soudruh K. Balcar je přesvědčeným stoupencem socialistického světového názoru. To se promítá i v jeho postoji k životním situacím. Své rodině, jejíž otec zemřel před 8 lety je jako nejstarší z dětí velmi platnou oporou. Od r.1958 do r.1962 byl zaměstnán plně a v době svých universitních studií výpomocně. Od počátku svého zaměstnání je členem ROH. Kromě toho se aktivně podílí na činnosti ČSTV jako cvičitel mládeže ve Spartaku AZKG. Jeho výchovné působení na mládež je velmi kladné, poněvadž k ní má dobrý vztah a je zásadový.

Tauš

Praha, 13.12.1967

18.1.1968

Živnobanka n.p.  
devizový odbor

Politických vězňů 5  
P r a h a 1

24/68

Sdělujeme, že náš pracovník s. Karel B a l c a r je vyslán na roční studijní pobyt na "University of Illinois, Department of Psychology, Laboratory of personality and group analysis", Champaign v USA, počínaje únorem tr. Jeho plat v laboratoři prof. Cattella byl stanoven na 2560 US dol. ročně.

Toto potvrzení vydáváme pro požadovanou půjčku jmenovanému pracovníkovi.

*Tard*  
Prof.dr. Vl. T a r d y  
ředitel ústavu

(11)  
29. ledna 1968  
čj. 38/68

Ž i v n o b a n k a  
P r a h a 1, P ř í k o p y

Potvrzujeme, že náš pracovník s. Karel B a l c a r je vyslán na jednoroční studijní pobyt na University of Illinois v Champaigne, USA.

Po dobu svého jednoročního pobytu tj. od února 1968 do konce ledna 1969 bude pobírat pouze stipendium tamější univerzity a to ve výši 2.560,- US \$ za celý rok.

Potvrzení je vystaveno pro otevření tuzexového účtu s bonifikací podle platných předpisů.

*Tard*  
Prof.dr. Vladimír T a r d y  
ředitel

*29.1.1968*  
*(Balcar)* 68

DEPARTMENT OF STATE  
BUREAU OF EDUCATIONAL AND CULTURAL AFFAIRS  
**CERTIFICATE OF ELIGIBILITY FOR EXCHANGE VISITOR STATUS**  
(Authorized by regulations promulgated under provisions of Public Law 87-256)

**PART I - It is hereby certified as follows:**

1. THE ORGANIZATION (SPONSOR) NAMED BELOW HAS SELECTED THE EXCHANGE VISITOR NAMED BELOW TO PARTICIPATE IN THE EXCHANGE-VISITOR PROGRAM DESCRIBED IN ITEM 7, PAGE 1 OF THIS FORM

2. NAME OF EXCHANGE VISITOR Mr. Karel Balcar 3. DATE OF BIRTH 11/12/39

4. NATIONALITY Czechoslovakian 5. PLACE OF BIRTH Prague, Czechoslovakia

6. SPONSOR (Name and address) University of Denver & Fort Logan Mental Health Center

7. EXCHANGE VISITOR PROGRAM NO. P-1-69, DESIGNATED BY THE SECRETARY OF STATE ON 3/2/50, IS STILL VALID AND CURRENTLY IS OFFICIALLY DESCRIBED AS FOLLOWS (Insert here the exact wording of the program description as contained in the latest notification letter received from the Secretary of State.)

A program to provide courses of study, research, practical training, teaching, lecturing, or the opportunity for observation, consultation, or the sharing of specialized knowledge or skills, in the various fields of instruction and research conducted by the University in its colleges, institutes and affiliated agencies, for qualified foreign students, trainees, teachers, guest instructors, visiting professors, and specialists receiving (1) scholarships, fellowships, assistantships, stipends, salaries, or part-time employment opportunities from the University, or (2) grants awarded by private groups or organizations, in the general interests of international academic exchange.

RECEIVED  
FEB 27 8 41 AM '69  
INDEX CHECKED  
FILE NO. 710  
TO: FC 5-19-69

8. THE EXCHANGE VISITOR NAMED HEREIN WILL ENGAGE IN THE FOLLOWING ACTIVITIES UNDER THE PROGRAM (Describe briefly with sufficient clarity to enable the appropriate officials to determine that the activities are within the scope of the Exchange-Visitor Program described in Item 7 above)  
Research Assistant and Consultant

9. THIS CERTIFICATE COVERS THE FOLLOWING PERIOD (The period covered by the following dates may not exceed one year, notwithstanding the fact that sponsorship beyond that period may be contemplated in accordance with the limitations listed in Item 7(b), page 2 of this form)  
From (Month, day, year) February, 1969 To (Month, day, year) June 30, 1969

10. THE SPONSOR UNDERTAKES THE FOLLOWING FINANCIAL OBLIGATIONS FOR THIS EXCHANGE VISITOR (Specify exact amounts, where ever possible, indicating period covered. Include any financial arrangements for travel expenses.)  
He will receive \$300 a month, or a total of \$1500 for the five month period.

11. IF THIS IS A DUPLICATE CERTIFICATE ISSUED TO A RETURNING EXCHANGE VISITOR AS DESCRIBED IN ITEM 7(c) ON PAGE 2 OF THIS FORM, THE EXPIRATION DATE OF THE EXCHANGE VISITOR'S AUTHORIZED STAY AS IT APPEARS ON FORM I-94 IN HIS PREVIOUS SESSION IS \_\_\_\_\_ (Month, day, year)

12. THE SPONSOR HAS NAMED THE UNDERSIGNED AS RESPONSIBLE OFFICER OF THE EXCHANGE-VISITOR PROGRAM DESCRIBED IN ITEM 7 ABOVE AND HAS SO NOTIFIED THE BUREAU OF EDUCATIONAL AND CULTURAL AFFAIRS, DEPARTMENT OF STATE, WASHINGTON, D. C.

For Immigration Official  
13. SIGNATURE OF RESPONSIBLE OFFICER (Also print or type name and title)  
Catharine Ludy Davies  
Catharine Ludy Davies, Director  
Center for Students from Abroad  
14. DATE January 31, 1969

**PART II - (To be completed by releasing sponsor in case of Program transfer)**

I, the undersigned Responsible Officer of Exchange-Visitor Program No. P-I-209 sponsored by University of Illinois am of the opinion that the transfer of the exchange visitor named above to Exchange-Visitor Program No. P-I-69 is necessary or highly desirable in view of the purpose for which the exchange visitor was admitted to the United States and is in conformity with the objectives of the Mutual Educational and Cultural Exchange Act of 1961.

SIGNATURE OF RESPONSIBLE OFFICER (Also print or type name and title) Bernard L. Meyerson DATE 1 February 1969  
Bernard L. Meyerson, Director  
Received Tr. In Ret'd. Tr. Out Completed  
MAR 4 1969

**CERTIFICATE OF EXCHANGE VISITOR UNDER SECTION 101(a)(15)(J) OF THE  
IMMIGRATION AND NATIONALITY ACT, AS AMENDED**

DUPLICATE

I, KAREL BALCAR, hereby certify as follows:  
(Print or type name)

1. I seek to enter or remain temporarily in the United States for a maximum anticipated stay of 18 mo. for the purpose of (Degree, certificate, or other objective toward which program will be directed. Doctors of medicine should indicate medical speciality): Ph.D. in Psychology  
(Months or years)

2. I understand that I will be permitted to engage only in those activities described in Item 8 on page 1 of this form.  
3. I will be financially able to support myself during my stay in the United States. (State source and amount of support, including stipends and allowances from Program sponsor.) \$ 1500,- from Feb. 1st to June 30th 1969 at the University of Denver

4. (To be completed ONLY if application is being made for extension of stay or Program transfer. Use continuation sheet if necessary.) I entered the United States on 2/13/1968 and have engaged in the following activities under the sponsorship of the institutions shown: Research assistantship and graduate studies at the University of Denver, Dept. of Psychology.  
(Date)

5. I  have  have not been in the United States previously as an exchange visitor. (If you have been in the United States previously as an exchange visitor, show total length of time: \_\_\_\_\_)

6. If the objective of my program is to acquire skills or knowledge, it is my belief that there will be opportunities for using such skills or knowledge upon my return to the country of my nationality or last residence.

7. I understand that the following conditions are applicable to exchange visitors:

(a) **Extensions of Stay and Program Transfers:** The initial period of stay in the United States authorized for an exchange visitor may not exceed one year. An exchange visitor whose authorized stay expires before the completion of his program may apply for an extension of stay by submitting a current Form DSP-66 (Part I only) to the appropriate office of the Immigration and Naturalization Service between fifteen and thirty days before the expiration of his authorized stay. An exchange visitor who wishes to transfer to another Exchange-Visitor Program to further his original program objective must submit Form DSP-66 (Parts I and II), executed by both his prospective and current sponsors, to the appropriate office of the Immigration and Naturalization Service. In either case, Page 2 must be completed and signed by the exchange visitor. An application for an extension of stay or Program transfer will not ordinarily be approved if the purpose is to undertake a new program objective.

(b) **Limitations on Stay:** GRADUATE NURSES - 2 years; DOCTORS OF MEDICINE - 5 years for internships and residencies; MEDICAL TECHNOLOGISTS, MEDICAL RECORD LIBRARIANS, MEDICAL RECORD TECHNICIANS, X-RAY TECHNICIANS, AND OTHER PARTICIPANTS IN SIMILAR CATEGORIES - length of the approved training program plus a maximum of 18 months for practical experience, not exceeding a total of 3 years; STUDENTS - as long as they pursue substantial scholastic programs leading to recognized degrees or certificates. Students whom the sponsor recommends for practical training will be permitted to remain for such purpose for an additional period of up to 18 months after receiving their degrees or certificates; RESEARCH SCHOLARS - 3 years; GUEST TEACHERS AND INSTRUCTORS - 2 years; BUSINESS AND INDUSTRIAL TRAINEES - 18 months.

(c) **Documentation Required for Admission or Readmission as an Exchange Visitor:** To be eligible for admission or readmission to the United States, an exchange visitor must be in possession of and present the following: (1) A valid nonimmigrant visa bearing classification J-1, unless exempt from nonimmigrant visa requirements; (2) A passport valid for six months beyond the anticipated period of admission, unless exempt from passport requirements; (3) A properly executed Form DSP-66

Form DSP-66 must be surrendered to a United States immigration officer upon arrival in the United States, except in following circumstances: An exchange visitor who departs temporarily from the United States and seeks to reenter as an exchange visitor during the period of his previously authorized stay must present at the port of arrival upon his return a duplicate of the last Form DSP-66 issued to him. Such duplicate must be obtained from his Program sponsor. If found admissible, the exchange visitor will be permitted to retain the duplicate copy of Form DSP-66 and use it for subsequent entries during the balance of his previously authorized stay.

(d) **Change of Status:** Exchange visitors are expected to leave the United States upon completing their program and are not eligible to change their status while in the United States to any other nonimmigrant category except, if applicable, that of official or employee of a foreign government or an international organization or member of the family or attendant of such official or employee.

(e) **Two-Year Foreign Residence Requirement:** Section 212(e) of the Immigration and Nationality Act provides as follows: "No person admitted under section 101(a)(15)(J) or acquiring such status after admission shall be eligible to apply for an immigrant visa, or for permanent residence, or for a nonimmigrant visa under section 101(a)(15)(H) until it is established that such person has resided and been physically present in the country of his nationality or his last residence, or in another foreign country for an aggregate of at least two years following departure from the United States: *Provided*, That such residence in another foreign country shall be considered to have satisfied the requirements of this subsection if the Secretary of State determines that it has served the purpose and the intent of the Mutual Educational and Cultural Exchange Act of 1961: *Provided further*, That upon the favorable recommendation of the Secretary of State, pursuant to the request of an interested United States Government agency, or of the Commissioner of Immigration and Naturalization after he has determined that departure from the United States would impose exceptional hardship upon the alien's spouse or child (if such spouse or child is a citizen of the United States or a lawfully resident alien), the Attorney General may waive the requirement of such two-year foreign residence abroad in the case of any alien whose admission to the United States is found by the Attorney General to be in the public interest: *And provided further*, That the provisions of this paragraph shall apply also to those persons who acquired exchange visitor status under the United States Information and Educational Exchange Act of 1948, as amended."

Karel Balcar  
(Signature of Applicant)

Denver, Colo.  
(Place)

Feb. 1, 1969  
(Date)

DUPLICATE

DEPARTMENT OF STATE  
 BUREAU OF EDUCATIONAL AND CULTURAL AFFAIRS  
**CERTIFICATE OF ELIGIBILITY FOR EXCHANGE VISITOR STATUS**  
 (Authorized by regulations promulgated under provisions of Public Law 87-256)

Form Approved  
 Budget Bureau No. 47-R144.2

PART I - It is hereby certified as follows:

1. THE ORGANIZATION (SPONSOR) NAMED BELOW HAS SELECTED THE EXCHANGE VISITOR NAMED BELOW TO PARTICIPATE IN THE EXCHANGE-VISITOR PROGRAM DESCRIBED IN ITEM 7, PAGE 1 OF THIS FORM

2. NAME OF EXCHANGE VISITOR <b>BALCAR, Karel</b>	3. DATE OF BIRTH <b>November 12, 1939</b>
4. NATIONALITY <b>Czechoslovakia</b>	5. PLACE OF BIRTH <b>Czechoslovakia</b>

6. SPONSOR (Name and address)  
**University of Illinois**

7. EXCHANGE VISITOR PROGRAM NO. **P-I-209**, DESIGNATED BY THE SECRETARY OF STATE ON **6/19/50**, IS STILL VALID AND CURRENTLY IS OFFICIALLY DESCRIBED AS FOLLOWS (Insert here the exact wording of the program description as contained in the latest notification letter received from the Secretary of State.)

A program to provide courses of study, research, teaching, lecturing, practical training, or a combination thereof, in the various fields of instruction and research conducted by the University, and institutes and hospitals under its control, for foreign students, trainees, guest instructors, visiting professors, and specialists receiving (1) scholarships, fellowships, assistantships, stipends, or salaries from the University, or (2) grants awarded by private groups or organizations, in the general interests of international exchange.

8. THE EXCHANGE VISITOR NAMED HEREIN WILL ENGAGE IN THE FOLLOWING ACTIVITIES UNDER THE PROGRAM (Describe briefly with sufficient clarity to enable the appropriate officials to determine that the activities are within the scope of the Exchange-Visitor Program described in Item 7 above) **Continued as a graduate student in the Department of Psychology.**

9. THIS CERTIFICATE COVERS THE FOLLOWING PERIOD (The period covered by the following dates may not exceed one year, notwithstanding the fact that sponsorship beyond that period may be contemplated in accordance with the limitations listed in Item 7(b), page 2 of this form)  
 From (Month, day, year) **16 June 1968** To (Month, day, year) **15 June 1969**

10. THE SPONSOR UNDERTAKES THE FOLLOWING FINANCIAL OBLIGATIONS FOR THIS EXCHANGE VISITOR (Specify exact amounts where ever possible, indicating period covered. Include any financial arrangements for travel expenses.) **Mr. Balcar will be employed as a part time Research Assistant, at a salary of \$2500 per academic year.**

11. IF THIS IS A DUPLICATE CERTIFICATE ISSUED TO A RETURNING EXCHANGE VISITOR AS DESCRIBED IN ITEM 7(c) ON PAGE 2 OF THIS FORM, THE EXPIRATION DATE OF THE EXCHANGE VISITOR'S AUTHORIZED STAY AS IT APPEARS ON FORM I-94 IN HIS POSSESSION IS **June 15, 1969**  
 (Month, day, year)

12. THE SPONSOR HAS NAMED THE UNDERSIGNED AS RESPONSIBLE OFFICER OF THE EXCHANGE-VISITOR PROGRAM DESCRIBED IN ITEM 7 ABOVE AND HAS SO NOTIFIED THE BUREAU OF EDUCATIONAL AND CULTURAL AFFAIRS, DEPARTMENT OF STATE, WASHINGTON, D. C.

For Immigration Official

13. SIGNATURE OF RESPONSIBLE OFFICER (Also print or type name and title)

*Bernard L. Meyerson*  
**Bernard L. Meyerson, Director**  
**Office of Foreign Student Affairs**

14. DATE **July 2, 1968**

PART II - (To be completed by releasing sponsor in case of Program transfer)

I, the undersigned Responsible Officer of Exchange-Visitor Program No. \_\_\_\_\_ sponsored by \_\_\_\_\_ am of the opinion that the transfer of the exchange visitor named above to Exchange-Visitor Program No. \_\_\_\_\_ is necessary or highly desirable in view of the purpose for which the exchange visitor was admitted to the United States and is in conformity with the objectives of the Mutual Educational and Cultural Exchange Act of 1961.

SIGNATURE OF RESPONSIBLE OFFICER (Also print or type name and title)

DATE

CERTIFICATE OF EXCHANGE VISITOR UNDER SECTION 101(a)(15)(J) OF THE IMMIGRATION AND NATIONALITY ACT, AS AMENDED

1. KAREL BALCAR, hereby certify as follows:  
(Print or type name)

1. I seek to enter or remain temporarily in the United States for a maximum anticipated stay of 18 MONTHS for the purpose of (Degree, certificate, or other objective toward which program will be directed. Doctors of medicine should indicate medical speciality): Ph.D. DEGREE

2. I understand that I will be permitted to engage only in those activities described in Item 8 on page 1 of this form.  
3. I will be financially able to support myself during my stay in the United States. (State source and amount of support, including stipends and allowances from Program sponsor.) \$ 2500 SALARY PER ACADEMIC YEAR FOR A RESEARCH ASSISTANTSHIP AT THE UNIVERSITY OF ILLINOIS.

4. (To be completed ONLY if application is being made for extension of stay or Program transfer. Use continuation sheet if necessary.) I entered the United States on 2/3/1968 and have engaged in the following activities under the sponsorship of the institutions shown: \_\_\_\_\_

5. I  have  have not been in the United States previously as an exchange visitor. (If you have been in the United States previously as an exchange visitor, show total length of time: \_\_\_\_\_)

6. If the objective of my program is to acquire skills or knowledge, it is my belief that there will be opportunities for using such skills or knowledge upon my return to the country of my nationality or last residence.

7. I understand that the following conditions are applicable to exchange visitors:
- (a) **Extensions of Stay and Program Transfers:** The initial period of stay in the United States authorized for an exchange visitor may not exceed one year. An exchange visitor whose authorized stay expires before the completion of his program may apply for an extension of stay by submitting a current Form DSP-66 (Part I only) to the appropriate office of the Immigration and Naturalization Service between fifteen and thirty days before the expiration of his authorized stay. An exchange visitor who wishes to transfer to another Exchange-Visitor Program to further his original program objective must submit Form DSP-66 (Parts I and II), executed by both his prospective and current sponsors, to the appropriate office of the Immigration and Naturalization Service. In either case, Page 2 must be completed and signed by the exchange visitor. An application for an extension of stay or Program transfer will not ordinarily be approved if the purpose is to undertake a new program objective.
  - (b) **Limitations on Stay:** GRADUATE NURSES - 2 years; DOCTORS OF MEDICINE - 5 years for internships and residencies; MEDICAL TECHNOLOGISTS, MEDICAL RECORD LIBRARIANS, MEDICAL RECORD TECHNICIANS, X-RAY TECHNICIANS, AND OTHER PARTICIPANTS IN SIMILAR CATEGORIES - length of the approved training program plus a maximum of 18 months for practical experience, not exceeding a total of 3 years; STUDENTS - as long as they pursue substantial scholastic programs leading to recognized degrees or certificates. Students whom the sponsor recommends for practical training will be permitted to remain for such purpose for an additional period of up to 18 months after receiving their degrees or certificates; RESEARCH SCHOLARS - 3 years; GUEST TEACHERS AND INSTRUCTORS - 2 years; BUSINESS AND INDUSTRIAL TRAINEES - 18 months.
  - (c) **Documentation Required for Admission or Readmission as an Exchange Visitor:** To be eligible for admission or readmission to the United States, an exchange visitor must be in possession of and present the following: (1) A valid nonimmigrant visa bearing classification J-1, unless exempt from nonimmigrant visa requirements; (2) A passport valid for six months beyond the anticipated period of admission, unless exempt from passport requirements; (3) A properly executed Form DSP-66

Form DSP-66 must be surrendered to a United States immigration officer upon arrival in the United States, except in the following circumstances: An exchange visitor who departs temporarily from the United States and seeks to reenter as an exchange visitor during the period of his previously authorized stay must present at the port of arrival upon his return a duplicate of the last Form DSP-66 issued to him. Such duplicate must be obtained from his Program sponsor. If found admissible, the exchange visitor will be permitted to retain the duplicate copy of Form DSP-66 and use it for subsequent entries during the balance of his previously authorized stay.

(d) **Change of Status:** Exchange visitors are expected to leave the United States upon completing their program and are not eligible to change their status while in the United States to any other nonimmigrant category except, if applicable, that of official or employee of a foreign government or an international organization or member of the family or attendant of such official or employee.

(e) **Two-Year Foreign Residence Requirement:** Section 212(e) of the Immigration and Nationality Act provides as follows: "No person admitted under section 101(a)(15)(J) or acquiring such status after admission shall be eligible to apply for an immigrant visa, or for permanent residence, or for a nonimmigrant visa under section 101(a)(15)(H) until it is established that such person has resided and been physically present in the country of his nationality or his last residence, or in another foreign country for an aggregate of at least two years following departure from the United States: *Provided*, That such residence in another foreign country shall be considered to have satisfied the requirements of this subsection if the Secretary of State determines that it has served the purpose and the intent of the Mutual Educational and Cultural Exchange Act of 1961: *Provided further*, That upon the favorable recommendation of the Secretary of State, pursuant to the request of an interested United States Government agency, or of the Commissioner of Immigration and Naturalization after he has determined that departure from the United States would impose exceptional hardship upon the alien's spouse or child (if such spouse or child is a citizen of the United States or a lawfully resident alien), the Attorney General may waive the requirement of such two-year foreign residence abroad in the case of any alien whose admission to the United States is found by the Attorney General to be in the public interest: *And provided further*, That the provisions of this paragraph shall apply also to those persons who acquired exchange visitor status under the United States Information and Educational Exchange Act of 1948, as amended."

Karel Balcar  
(Signature of Applicant)

Champaign, Ill.  
(Place)

7/5/68  
(Date)



11

17.7.1968

Zahraniční odbor presidia ČSAV

Národní tř.3  
P r a h a 1

333/68

Dr. Karel Balcar byl naším ústavem vyslán na roční studijní pobyt na Universitě of Illinois. Vzhledem k tomu, že se osvědčil jako velmi dobrý pracovník a prof. Cattell je s ním neobyčejně spokojen, zorganizoval pro tohoto našeho pracovníka návštěvu všech nejdůležitějších psychologických pracovišť v USA. Jde o návštěvu Columbia Univ. v New Yorku, Univ. ve Washingtonu, Univ. Berkeley, Stanford.Univ.

Seznámení se s prací na těchto předních psychologických pracovištích by bylo velikým přínosem pro náš ústav zejména proto, že s.Balcar je zatím prvním z našeho ústavu, který měl příležitost k studiu v USA a jeho zkušenosti budou sdíleny všemi pracovníky našeho ústavu. Doporučuji proto, aby mu byl umožněn nákup letenek v Kčs pro trati:  
Champaign - N.Y. - Washington a zpět a  
Champaign - Chicago - Denver - San Francisco - Los Angeles a zpět.

Se soudružským pozdravem

*Tardy*  
Prof.dr Vl. T a r d y  
ředitel ústavu

11/67/68/69

24.I.69 při podání  
dovoleny p. M. M. M.

21.1.1969

Československá akademie věd  
zahraňní odbor ÚHSP

Národní tř.3  
P r a h a 1

20/69

Žádáme o zrušení letenky s.K.Balcare. Vzhledem k novým úpre-  
vám jízdních tarifů nemá ústav dostatek prostředků k úhradě.  
Letenku v příloze vracíme.

*Tardý*

Prof.dr. Vl. T a r d ý  
ředitel ústavu

1 příloha

Vyřizuje: O.Horská

11/67/68/69

22.4.1969

Živnostenská banka  
Praha 1, Na Příkopě

152/69

Oznamujeme Vám, že náš pracovník dr.Karel B a l c e r ,  
který je tč. na studijním pobytu v USA, má prodloužen pobyt  
do 30.června tr.

Prosíme, sbyste bonifikaci na jeho tuzexovém kontě  
č. 35119 prodloužili až do tohoto data.

*Tardý*

Prof.dr. Vl. T a r d ý  
ředitel ústavu

P

Zpráva o studijním pobytu v U S A

Zprávu o studijním pobytu v USA od 3. února 1968 do 13. července 1969 podává  
Karel Balcar, Psychologický ústav ČSAV, oddělení osobnosti, Purkyňova ul. 2, Praha 1

Od 3. února 1968 do 13. července 1969 jsem byl jako řádný student v Ph.D. programu a výzkumný asistent na Department of Psychology University of Illinois v Urbana, Illinois (do konce ledna 1969) a na Department of Psychology University of Denver, v Denver, Colorado (od února 1969 do konce svého pobytu). Illinoiská univerzita patří i v psychologii mezi nejlepší ve Spojených státech, proto uvedu její systém studia jako příklad současného stavu přípravy psychologů v USA.

Čtyři roky na nižším stupni university (college) slouží jako velmi všeobecná a málo specializovaná příprava pro náročnější povolání i pro další studium. Úspěšní absolventi college získávají titul bakaláře (B.A. nebo B.S.) a mohou, po přijetí na vyšší stupeň university, pokračovat v jakémkoli oboru. Tyto tzv. graduované studenty čeká, ve srovnání s college i s našimi universitami, studium značně specifikované a intenzivní; např. při studiu psychologie je široké spektrum kurzů pokrývající všechny hlavní oblasti, jak je obvyklé u nás, nahrazeno dvousemestrovým proseminářem, kromě kterého věnuje student své úsilí pouze kurzům ze zvolené specializace. Ta se skládá z hlavního oboru - Na University of Illinois jsou tyto možnosti:

- učení
- vyšší duševní procesy a psycholinguistika
- vnímání
- fyzilogická psychologie
- osobnost
- měření a psychologie readíů
- sociální psychologie

průmyslové psychologie

klinické psychologie

- a z oboru vedlejšího. Jako vedlejší obor může být další z uvedených specializací, nebo i z jiné vědecké oblasti související nějak s hlavním zaměřením studenta (z jiných oborů volí psychologové např. matematiku, statistiku, genetiku, programování, fyziologii aj.).

Celé studium na tomto stupni obvykle trvá 4 roky; téměř všichni studenti jsou také na universitě zaměstnáni, většinou na poloviční úvazek (20 hodin týdně) v laboratorním výzkumu nebo jako vyučující asistenti v kurzech psychologie na college. Stipendii v našem smyslu je na amerických universitách poměrně málo; výhodou zavedeného systému asistenstských úvazků však je, že se tím student bez větších problémů uživí, a také že přijde bezprostředně do styku s psychologickým řemeslem ve výzkumu či v rutinní práci.

Psychologie na illinoiské universitě je výrazně zaměřena na výzkum, s důrazem na měření a kvantifikující přístupy. Kurz kvantitativních metod je, kromě prosemináře, jediným kurzem povinným pro všechny studenty psychologie - a tato oblast je také zvláštní součástí ztv. kvalifikačních zkoušek v průběhu studia zaměřeného na doktorát. - Jinak mají studenti, ve srovnání s námi, daleko větší volnost v organizaci studia: volba kurzů a specializace, případně změny, jsou <sup>z</sup>větší částí věcí jejich volby, stejně jako pořadí, v jakém kurzy navštěvuje (až na několik nutných výjimek). Každý student má svého poradce - profesora z příslušné oblasti studia, se kterým má možnost konzultovat o svých plánech a problémech týkajících se studia; tomu přísluší schvalování studentovy volby přednášek a cvičení na každý semestr, a také aspoň částečné vedení jeho odborného vývoje.

Formální struktura studia: Student může, po absolvování předepsaného počtu kurzů a po složení zkoušek, získat zhruba po 2 letech titul magistra: M.A. vyžaduje také diplomní práci a odpovídá zhruba našemu diplomu - obvykle se o něj pokoušejí

studenti zaměřeni dále k doktorátu; M.S. nevyžaduje zvláštní písemnou práci, obvykle ho získávají studenti, kteří o další studium nestojí. Titul magistra opravňuje k výkonu povolání psychologa.

Doktorský titul - Ph.D. v psychologii kvalifikuje psychologa nejen pro rutinní, ale i pro významnější akademická a výzkumná zaměstnání. Důraz je kladen především na důkladnou metodologickou přípravu zaměřenou k výzkumu. " ... program má ve studentovi vypěstovat vysokou výkonnost a velkou schopnost proměnlivého přizpůsobení v oblasti psychologie, jež bude pravděpodobně vypadat za deset let <sup>značně</sup> jinak než dnes." (Z Handbook for graduate students in psychology, University of Illinois) - Pro studenty zaměřené spíše na aplikovaný než na základní výzkum byl nedávno na univerzitě zaveden nový titul - doktor psychologie (D. Psychol.). Během cesty k doktorátu může student (ale nemusí) získat také titul M.A.; musí však v každém případě napsat a obhájit písemnou práci na úrovni M.A. diplomní práce.

Požadavky pro získání doktorátu sestávají z předepsaného počtu "jednotek" (každý semestrový kurz, který student absolvoval a úspěšně zakončil zkouškou, má "hodnotu" obvykle 1/2 až 1 1/2 jednotky); z předepsaných písemných prací; a z předepsaných souhrnných zkoušek. Typický postup k doktorátu vypadá takto:

1) Musí absolvovat základní kurzy předepsané fakultou. Po splnění 8 jednotek (1 až 1 1/2 roku) může student podat diplomní práci založenou na původním výzkumu, aby splnil požadavky pro magistrovský titul. Nestojí-li o tento stupeň, musí podat fakultě zprávu o provedeném výzkumu na stejné úrovni.

2) Když absolvoval 16 jednotek, skládá student "kvalifikační zkoušky". Ty se skládají ze tří písemných zkoušek: - Kvantitativní metody: tříhodinová zkouška. Jako všechny ostatní, je písemná a stejná pro všechny studenty, kteří ji skládají současně. Vyžaduje extenzivní znalost statistiky, metod měření a početní analýzy psychol. dat. - Logické základy psychologie: tříhodinová zkouška. Tato zkouška pokrývá filosofii vědy, výzkum-

ný projekt, vědeckou metodologii, dějiny a systémy psychologie. - Zkouška z hlavního oboru (specializace): Je to šestihodinová zkouška rozdělená do dvou dnů, pokrývající zvolenou oblast psychologie (jednu z uvedeného seznamu).

Všechny tři části jsou připraveny a hodnoceny fakultní komisí sestavenou ze specialistů v příslušné oblasti. Studenti dostanou předem seznam předepsaných a doporučených publikací (vzhledem k našim zvyklostem velmi rozsáhlý), a také se mohou seznámit s podobou zkoušky pomocí vzorků z předcházejících semestrů.

3) Dále musí složit předepsané zkoušky z jazyků - vyžaduje se pasivní znalost dvou cizích jazyků (obvykle lze volit franštinu, němčinu nebo ruštinu), nebo dokonalé ovládnutí jednoho cizího jazyka. Po těchto zkouškách, po absolvování kurzů vyžadovaných pro hlavní i vedlejší specializaci skládá student "předběžnou zkoušku". Ta je připravena pro každého studenta opět komisí, sestavenou z odborníků obou specializací; zkouška je písemná nebo ústní podle rozhodnutí komise a má ověřit, jak student ovládá zvolené oblasti. Předběžná zkouška je předpokladem pro podání doktorské práce.

4) Doktorská práce, založená na samostatném výzkumu: Základním požadavkem je originalita práce a její přínos pro psychologickou vědu. Po ukončení výzkumu, odevzdání práce a jejím přijetí (a ověření po absolvování předepsaných 24 jednotek studia) skládá student "závěrečnou zkoušku" - ústně před příslušnou komisí; jde v podstatě o obhajobu doktorského výzkumu.

Obecně lze říci, že student má v průběhu studia daleko více pomoci i individuální péče ze strany vyučujících; studium je náročnější na zvládnutí současné psychologické literatury včetně nejnovějších výzkumů (odhaduji, že během studia musí student na illinojské univerzitě přečíst pěti- až desítnásobek toho, co student psychologie na Karlově univerzitě); důraz je na velmi důkladném ovládnutí zvolené specializace a metodologie, a na bezprostředním styku s výzkumem - často je doktorské studium charakterizováno výstižně jako "učednictví". Dostupnost literatury, zájem vyučujících

e "své" studenty a možnost ( i nutnost ) používat elektronických počítačů a přístrojového vybavení opravňují k tomuto pojetí a, podle mého názoru, vystihují také hlavní nedostatky přípravy pražských psychologů pro výzkumnou práci.

## V ý z k u m n á   p r á c e

Hlavním cílem mého pobytu v USA bylo seznámit se s výzkumem osobnosti založeným na kvantitativních multivariačních metodách. Mé pracoviště v Illinois - Laboratory of Personality and Group Analysis - je jedním z předních světových center tohoto směru, jeho ředitel - prof. Raymond B. Cattell - je vedoucí autoritou v této oblasti.

Multivariační výzkum má nahradit dosud převážně spekulativní teorii o chování a struktuře osobnosti teoriemi vědeckými, tj. založenými na měření. Základem modelu užívaného prof. Cattlelem a jeho školou je předpoklad, že částí psychologického schématu

"chování je funkcí situace a osobnosti"

lze rozložit do řady vlastností situace a osobnosti, tyto měřit a najít mezi nimi kvantitativní zákonité vztahy, a na jejich základě pak chování předvídat. Formálně je tento předpoklad vyjádřen tzv. specifikační rovnicí chování: Je-li

$Ch_{ij}$  určité chování jedince  $O_i$  v situaci  $S_j$

lze popsat osobnost daného jedince souborem vlastností, kde je každá z nich vystižena určitým číslem - mírou této vlastnosti:

$$O_i = A_i, B_i, \dots, K_i$$

Stejně je i situace dána svými vlastnostmi, významnými pro osobnost člověka, který a ní přijde do styku:

$$S_j = b_{jA}, b_{jB}, \dots, b_{jK}$$

kde např.  $b_{jA}$  vyjadřuje míru, v níž v dané situaci  $j$  uplatní osobní vlastnosti  $A$ .

Přistoupíme-li na nedokázaný předpoklad, že psychologické veličiny lze sčítat, můžeme velikost nějaké odpovědi (chování)  $Ch$  jedince  $O_i$  v situaci  $S_j$  vypočítat ze zjištěných kvantitativních zákonitostí jako



$$Ch_{ij} = b_{jA}A_i + b_{jB}B_i + \dots + b_{jK}K_i$$

Najít základní vlastnosti A ... K pro zvolené druhy chování Ch, a zjistit vliv těchto vlastností ve zvolených situacích S je úkolem psychologie osobnosti. Matematickým nástrojem, který k tomu prof. Cattell a jeho spolupracovníci užívají, je faktorová analýza; značný počet psychologických měření je v každé studii transformován do menšího množství navzájem nezávislých faktorů - základních "rozměrů" (vlastností), kterými je možno popsat, nahradit a vysvětlit složité psychologické děje, jak je bezprostředně pozorujeme.

Většinu svého času jsem v laboratoři věnoval matematickým a statistickým problémům souvisejícím s faktorovou analýzou: spolupracoval jsem na výzkumu zaměřeném k popisu dosud neověřených faktorů osobnosti; na hledání pravděpodobnostních funkcí vzorců, užívaných pro srovnávání výsledků různých faktorových studií; na konstrukci testů a na odvozování některých statistických indexů. Závěrem svého ročního pobytu v Illinois jsem pracoval na ověření programu "Taxonom", který je určen k odkrývání a popisu typů; je samozřejmé, že všechny rozsáhlé studie užívající multivariačních technik zahrnují a bezpodmínečně vyžadují použití elektronických počítačů a rozsáhlý soubor programů. Po této stránce jsou americká vědecká střediska příkladně vybavena.

Mými bezprostředními spolupracovníky v té době na University of Illinois byli: dr. R.B. Cattell, ředitel laboratoře

dr. K. Delhees, Dr. J. Schuerger, Dr. K. Schneewind, Dr. W. Horn, Dr. T. Dielman -  
výzkumní pracovníci laboratoře a

A. Wagner - statistička a programátorka.

Během mých Ph.D. studií na University of Illinois (v oborech osobnost a měření) byli mými poradci profesori dr. J. Higgins a dr. Rose, oba specialisté v psychologii osobnosti. Svůj doktorský program jsem však pro krátkost svého pobytu v USA nemohl dokončit - abych splnil požadavky university na studium "v místě", potřeboval bych aspoň 2 1/2 roku.

Po roce v Illinois odešel jsem na zbývající půlrok ke spolupracovníkovi prof. Cattella, dr. J. Hornovi na Department of Psychology, University of Denver, v Denver, Colorado. S ním a dr. K. Wanbergem z Fort Logan Mental Health Center jsem pokračoval ve faktorově analytickém výzkumu, zaměřeném na typy alkoholismu, a dále - opět ve spolupráci s dr. Cattellem - na statistickém vzorci pro měření podobnosti výsledků různých faktorových studií; asi polovinu času jsem věnoval této teoretické práci, zbytek pak sestavování příslušných programů pro ověření a použití známých i nově sestavovaných statistických formulací

-----

Pokládám možnost studia i výzkumné práce ve Spojených státech pro sebe za výrazný osobní i odborný zisk. Překážkou k plnému využití moderních metod psychologického výzkumu, které jsem během svého pobytu poznal, je však v našich podmínkách nedostatečné vybavení přístroji, nejnovější literaturou v dostatečném množství a dokonce i nedostatečné vybavení administrativní technikou, které nutí vědecké pracovníky promarnit mnoho svého času nekvalifikovanou prací nebo čekáním. Kdyby se podařilo tyto základní nedostatky odstranit, bylo by možno zúčastnit se vědecké mezinárodní spolupráce s daleko větším užitekem.

*Neel Nelson*